

Gezamenlijk zoeken naar samen opleiden

Verslag van Meetup 010 over het Onderwijsraadadvies leraren

Opinie | door Monique van den Heuvel & Inge Spaander

27 november 2018 | Wat gebeurt er als je onderwijsmensen uitnodigt om te praten over hoe een lerarenopleiding eruit zou moeten zien? Dan krijg je enthousiaste gesprekken, creatieve ideeën en een drang naar gemeenschappelijkheid.

Op 7 november verscheen het advies '[Ruim baan voor leraren](#)' van de [Onderwijsraad](#) dat een antwoord geeft op de door de Tweede Kamer gestelde adviesvraag: *Hoe kunnen opleidings- en arbeidsstructuur zo worden vormgegeven dat ze op termijn bijdragen aan zowel voldoende als goede leraren?* De raad introduceert een nieuwe kijk op het beroep die, mits ook uitgevoerd, kan leiden tot ingrijpende aanpassingen in de opleidings- en arbeidsstructuur van docenten.

Behoefte aan verandering

Het advies riep direct veel reacties op in onderwijsland: pittige columns en felle twitterstatements, discussies op lerarenopleidingen en personeelskamers waar docenten de angst hun vak te verliezen ventileerden. Slaat de Onderwijsraad de plank mis? Hebben we nog wel een keuze als we genoeg leraren willen blijven opleiden? Leiden de voorgestelde veranderingen wel tot meer kwaliteit? Is de nadruk op pedagogiek niet gewoon een modegril? De reacties, gesprekken en vragen laten één besef zachtjes doorschemeren: er is behoefte aan verandering.

Het advies, en de daaropvolgende reacties leidde ook tot verhitte gesprekken in de MeetUp010 –appgroep. Inhoudelijk waren er verschillen, maar de algemene behoefte was: samen optrekken! MeetUp010 zegt: de tijd is rijp voor een lerarenopleiding MeetUpstijl. Een lerarenopleiding waar pedagogiek en didactiek minimaal dezelfde status als vakinhoud krijgt. Een lerarenopleiding die meebeweegt. Een opleiding met de wortels stevig in het werkveld, zowel bij het ontstaan als in de uitvoering. MeetUp010 zou MeetUp010 zijn als er niet direct actie kwam. De Pop-Up Lerarenopleiding MeetUpstyle was geboren.

De pop-up was, zoals een pop-up betaamt, razendsnel door ons geïnitieerd en georganiseerd. Al snel stroomden de aanmeldingen binnen van allerhande onderwijsmensen. Onder hen ook een heel aantal studenten van de lerarenopleiding. Dinsdagavond 20 november was het zover en waren we te gast bij de Lerarenopleiding

Gezondheidszorg en Welzijn van de Hogeschool Rotterdam (LGW). Een opleiding die het MeetUp010 gevoel al in zich draagt. IVG heeft als eerste instituut binnen HR het belang van pedagogiek en didactiek binnen de opleiding erkend door het aanstellen van een hoofddocent pedagogiek-didactiek. Een pionier binnen de hogeschool, zoals MeetUp010 een pionier in onderwijsland is.

Lees ook: [De pedagogische verlegenheid voorbij](#)

Tussen beleid en werkelijkheid

Ruim 50 mensen gingen met elkaar aan de slag. Eerst in dialoog, tussendoor gevoed worden door twee mooie verhalen en daarna samen ontwerpend. In het eerste deel van de avond gingen we met elkaar in gesprek: wat moet een startende docent eigenlijk kunnen, wat gaat er al goed in de lerarenopleidingen? En wat kan er nog anders? Een concluderende vraag die uit deze gesprekken naar voren kwam, was *'Hoeveel weten beleidsmakers nu echt van de werkelijkheid?'*

Concreet: weten beleidsmakers dat in het speciaal onderwijs, het vmbo, het mbo en het praktijkonderwijs al heel veel docenten meerdere vakken geven? Zijn ook die onderdelen van ons onderwijs echt zichtbaar, in de lerarenopleidingen, de plannen? Er werden verder veel overeenkomstige zaken gedetecteerd: meer in de praktijk leren, een lerende professional kunnen zijn, teamleren en leren om in een team te werken- meer samen, meer echte leerruimte. Een grote 'JA' voor vakkennis en liefde voor het vak: maar ook de vraag over wat het 'vak' dan is?

Na de oriënterende gesprekken luisterden we gezamenlijk naar René Kneyber, docent wiskunde en lid van de Onderwijsraad. Hij gaf zijn persoonlijke intentie en die van de Onderwijsraad weer en eindigde met de mooie vraag: hoe nu verder in onderwijsland?

Coschappen voor docenten

Mirjam van Tilburg, Kenniscentrum Cultuur Educatie Rotterdam en aan het promoveren, nam ons vervolgens mee in de term vakidiotie: *de liefde van de leraar voor het vak verleidt leerlingen tot het in de wereld te komen.*

Hoeveel ideeën er leven bij alle aanwezige vakidioten bleek in het laatste deel van de avond: de ontwerpsessie. Er werd nagedacht over hoe coschappen in de medische wereld verschillen van stages in het onderwijs, en hoe we een systeem van coschappen in het onderwijs zouden kunnen creëren. Kunnen we startende docenten binnen de lerende school aan startups laten werken? Kleine proeftuinen waar zij van leren, de leerlingen beter van worden en de ontvangende school van mee kan leren, Een heel praktische uitwerking van modulair onderwijs: flexibeler onderwijs en ideeën over hoe je starters kunt koppelen aan ervaren docenten in een gelijkwaardige samenstelling

Het advies van de Onderwijsraad vormt de start van vele discussies over hoe het verder moet en kan in het Nederlandse onderwijs. Ook op MeetUp010 blijkt dat het gesprek over de lerarenopleiding nog maar net begonnen is. Hoe dat eruit gaat zien daar gaan we het over hebben en er in gezamenlijkheid naar op zoek. Leren in teams dus, leren van en met elkaar en leren in de praktijk.

Monique van den Heuvel : Hoofddocent Hogeschool Rotterdam

is hoofddocent Pedagogiek en Didactiek bij de Lerarenopleiding Gezondheidszorg en Welzijn aan het Instituut voor Gezondheidszorg van de Hogeschool Rotterdam

Inge Spaander : Docent Thorbecke Voortgezet Onderwijs

